

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 marca 2017 roku

Sąd Rejonowy w Golubiu-Dobrzyniu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR Leszek Osiński

Protokolant: st. sekr. sąd. Agnieszka Mączyńska

w obecności oskarżyciela Prok. Rej. ----

po rozpoznaniu w dniach 23 września 2016 roku, 19 października 2016 roku, 28 listopada 2016 roku, 15 marca 2017 roku

sprawy P. Z.

s. K. i K. z domu S.

ur. (...) w G.-D.

oskarżonego o to, że: w dniu 11 lipca 2016 roku w miejscowości O., gm. G., pow. (...) (...), woj. (...) (...) będąc w stanie nietrzeźwości wynoszącym 0,74 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu kierował pojazdem mechanicznym motorowerem marki S. (...) o nr rej. (...) po drodze publicznej, przy czym zarzucanego czynu dopuścił się będąc uprzednio prawomocnie skazanym za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości wyrokiem Sądu Rejonowego w Golubiu-Dobrzyniu, sygn. akt II K 436/11 z dnia 29 listopada 2011 roku za czyn z art. 244 kk oraz z art. 178a § 4 kk i art. 244 kk w zw. z art. 11 § 2 kk

tj. o przestępstwo z art. 178a § 4 kk

ORZEKA:

I. uznaje oskarżonego P. Z. za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w akcie oskarżenia tj. przestępstwa z art. 178 a § 4 kk i za to po zastosowaniu art. 37a kk na mocy art. 178a § 4 kk w zw. z art. 34 § 1 i § 1 a pkt 1 kk w zw. z art. 35 § 1 kk wymierza mu karę 10 (dziesięciu) miesięcy ograniczenia wolności zobowiązując go w tym czasie do wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 (trzydziestu) godzin w stosunku miesięcznym;

II. na mocy art. 42 § 3 kk orzeka wobec oskarżonego środek karny w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych;

III. na mocy art. 43a § 2 kk orzeka od oskarżonego świadczenie pieniężne w wysokości 10.000 zł (dziesięciu tysięcy) złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej (nr konta (...));

IV. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. Z. kwotę 826,56 (osiemset dwadzieścia sześć 56/100) złotych tytułem obrony z urzędu udzielonej oskarżonemu;

V. zwalnia oskarżonego od obowiązku uiszczenia opłaty sądowej, zaś obciąża go wydatkami poniesionymi w sprawie w kwocie 648,72 (sześćset czterdzieści osiem 72/100) złotych.

UZASADNIENIE

10 lipca 2016 roku w godzinach wieczornych P. Z. spożywał alkohol w barze w miejscowości O., położonego około 150 metrów od jego domu. Następnie pieszo wrócił do miejsca swojego zamieszkania i około godziny 22.00 położył się spać. Około godz. 4.30 wstał i zaczął przygotowania do wyjazdu do pracy do miejscowości S.. Następnie wsiadł na motorower marki (...) i rozpoczął jazdę do pracy. Około godz. 6.25 został zatrzymany do kontroli drogowej przez patrol policji z KPP w G.-D.. W trakcie kontroli został poddany badaniom na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu. Badania przeprowadzone o godzinie 6:40 i 6:58 przyniosły odpowiednio wyniki 0,74 i 0,68 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu.

Dowód:

- protokół badania na zawartość alkoholu – k. 2;
- wyjaśnienia oskarżonego – k. 24.

P. Z. był uprzednio karany za czyny z art. 244 kk i 178a § 4 kk w zw. z art. 244 kk. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Golubiu-Dobrzyniu z 29 listopada 2011 roku w sprawie II K 436/11 orzeczono wobec niego karę łączną 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 5 lat. Wymierzono także karę grzywny, zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 3 lat, za wyjątkiem ciągników rolniczych i pojazdów kategorii T, a ponadto świadczenie pieniężne w kwocie 100 złotych. Wyrok uprawomocnił się z dniem 7 grudnia 2011 roku.

Dowód:

- karta karna – k. 17;
- odpis wyroku II K 436/11 – k. 30-31.

Oskarżony posiada wykształcenie podstawowe, bez zawodu, żonaty, na utrzymaniu żona, pracuje jako pilarz, wynagrodzenie ok. 1400 złotych miesięcznie. Leczył się w poradni zdrowia psychicznego. W momencie popełnienia zarzucanego mu czynu posiadał zdolność rozpoznania jego znaczenia i pokierowania swoim postępowaniem. Zdiagnozowano u niego uzależnienie od alkoholu oraz przebyte zaburzenia adaptacyjne. Leczył się odwykowo.

Dowód:

- dane osobopoznawcze – k. 27,
- kserokopia umowy o pracę – k. 59,
- opinia sądowo-psychiatryczna wraz z opinią uzupełniającą – k. 75-76, k. 121.

Oskarżony P. Z. na etapie postępowania przygotowawczego przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i złożył wyjaśnienia, w których opisał okoliczności poprzedzające moment jazdy pojazdem S. oraz samą jazdę. Przyznał przy tym, iż dzień wcześniej w godzinach wieczornych spożywał alkohol w barze. Około godziny 22.00 wrócił do domu i położył się spać. Następnego dnia rano czuł się dobrze. Postanowił wobec tego jechać motorowerem S. do pracy. Następnie oskarżony wskazał, iż został zatrzymany do kontroli drogowej i poddany badaniu na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu (k. 24). Okazało się, iż znajdował się w stanie nietrzeźwości. W związku z powyższym oskarżony wyraził wolę dobrowolnego poddania się karze i uzgodnił jej wymiar z prokuratorem (k. 25). Zgodnie z tym do sądu wpłynął stosowny wniosek w trybie art. 335 § 2 kpk. Następnie oskarżony za pośrednictwem swojego obrońcy cofnął oświadczenie woli dotyczące skazania bez przeprowadzenia rozprawy. Powodem cofnięcia oświadczenia był wymiar kary i uzgodniony dożywotni zakaz prowadzenia pojazdów (k. 69). Na rozprawie głównej oskarżony przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Podtrzymał swoje wyjaśnienia złożone w postępowaniu przygotowawczym.

Dodał, iż w momencie popełnienia zarzucanego mu czynu znajdował się w złym stanie psychicznym. Był w depresji po śmierci syna oraz innych członków rodziny i przyjaciół. Oświadczył, iż nie chciałby stracić pracy. Wyraził ponadto przekonanie, iż według niego mógł poruszać się „motorkiem”, którym jechał (k. 82-83). Podczas kolejnej rozprawy oskarżony dodał, iż był przekonany, że mógł prowadzić motorower, a jego odpowiedzialność za jazdę w stanie nietrzeźwości będzie taka jak za jazdę rowerem (k. 141-142).

Dokonując oceny wyjaśnień oskarżonego, sąd dał wiarę wyjaśnieniom złożonym w trakcie postępowania przygotowawczego. Zważyć trzeba, iż od początku fakt prowadzenia motoroweru w stanie nietrzeźwości nie budził żadnych wątpliwości, również u oskarżonego. Miał on ponadto świadomość, iż wcześniej był skazany za jazdę w stanie nietrzeźwości i złamanie zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych (k. 30). Oskarżony w sposób wiarygodny przedstawił przy tym okoliczności, w jakich dzień przed zdarzeniem spożywał alkohol. Miał zatem świadomość ilości wypitego alkoholu i stanu, w który w ten sposób się wprowadził. Jadąc następnie motorowerem do pracy wiedział, iż od momentu zaprzestania spożywania dużej ilości alkoholu upłynęło zaledwie 8 godzin. W tym zakresie sąd nie znalazł podstaw, aby wyjaśnienia oskarżonego zakwestionować. Korelują one z wynikami badań na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu, które ponad wszelką wątpliwość wskazują, iż w istocie w momencie prowadzenia motoroweru oskarżony znajdował się w stanie nietrzeźwości. Z tego przecież względu oskarżony zdając sobie sprawę z popełnienia przestępstwa, uzgodnił wymiar kary i środków karnych z oskarżycielem publicznym. Wbrew sugestiom obrońcy, wyniki badań nie budziły najmniejszych wątpliwości. Zaznaczyć trzeba, iż badania na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu zostały przeprowadzone przez osobę odpowiednio do tego przygotowaną i przy użyciu urządzenia posiadającego aktualny przegląd techniczny oraz kalibrację (k. 2-3). Co jeszcze raz należy podkreślić – wyniki badań należy zestawzić w związku z tym z wyjaśnieniami samego oskarżonego, który przyznał, iż dzień wcześniej w godzinach wieczornych spożywał alkohol. Stąd też nie może dziwić, iż przeprowadzone badania zarejestrowały następnie zawartość alkoholu w organizmie oskarżonego. Sąd zważył z kolei, iż w trakcie rozprawy głównej na skutek działania obrony zaczęły pojawiać się kolejne koncepcje, które miały ekskulpować lub przynajmniej umniejszyć ciężar winy oskarżonego. Temu służyło między innymi poddanie w wątpliwość jego poczytalności tempore criminis. Kwestia ta została poddana opinii biegłych lekarzy psychiatrów, którzy po zapoznaniu się z dokumentacją medyczną, przeprowadzeniu wywiadu oraz badania oskarżonego przedstawili jednoznaczne wnioski (k. 75-76, k. 121). Sąd podzielił stanowisko biegłych. Ich kompetencje oraz metodyka sporządzenia opinii nie wzbudziły żadnych wątpliwości. Biegli w sposób przejrzysty i zrozumiały wskazali na etapy opiniowania oraz przeprowadzone w jego trakcie badania. Uwzględnili przy tym wszelkie okoliczności związane z historią chorób oraz leczenia, a także zdarzenia z życia oskarżonego. Wydana na tej podstawie opinia nie potwierdziła sugestii obrony co do niepoczytalności oskarżonego. Przeciwnie, wskazano w niej jednoznacznie, iż warunki z art. 31 § 1 i 2 kk nie zachodzą. Biegli wskazali ponadto na chorobę alkoholową oskarżonego, o czym zresztą wspominał sam oskarżony podczas badania (k. 75). Diagnoza w tym zakresie zdaje się tłumaczyć okoliczności, które miały miejsce na gruncie niniejszej sprawy. Przypomnieć w tym miejscu należy zatem, iż oskarżony dwukrotnie stawiał się na wezwania w stanie nietrzeźwości – pierwszy raz będąc wezwany do złożenia wyjaśnień w charakterze podejrzanego na etapie postępowania przygotowawczego (k. 13-14), drugi raz zaś na rozprawie głównej (k. 71). Okoliczności te świadczą nie tylko o postawie oskarżonego, ale także wysoce uprawdopodobniają wnioski zawarte w opinii biegłych. W tym stanie rzeczy sąd uznał opinię biegłych wraz z opinią uzupełniającą za w pełni wiarygodną. Zabiegi obrony zmierzające do uwolnienia oskarżonego od odpowiedzialności karnej ze względu na jego stan zdrowia psychicznego okazały się w związku z tym chybione. Wobec bezowocności zastosowanego zabiegu, obrona przedstawiła kolejne, wcześniej nie podnoszone, argumenty. Na skutek pytań obrońcy oskarżony wyjaśnił, iż w dniu zdarzenia jechał motorowerem, sugerując, że nie zdawał sobie sprawy z konsekwencji prawnych swojego postępowania. Wysnuł przy tym wniosek, iż skoro motorower mógł prowadzić bez konieczności posiadania uprawnień to traktował jazdę nim jak jazdę rowerem – również na płaszczyźnie odpowiedzialności prawnej za jazdę wymienionym pojazdem w stanie nietrzeźwości. Towarzyszył temu zupełnie nieklarowny wywód obrońcy, z którego wynikało, iż oskarżony nie potrafił rozróżnić pojazdu mechanicznego od pojazdu silnikowego. Nie sposób oprzeć się wrażeniu, iż argument ten powstał tylko i wyłącznie na użytek niniejszej sprawy. Wprowadzał do sprawy pojęcie jurydyczne, którego niezajomość miała prowadzić do uwolnienia od odpowiedzialności karnej oskarżonego. Tymczasem oskarżony doskonale zdawał sobie sprawę z różnicy pomiędzy rowerem i motorowerem. Przyznał przy tym, iż motorower jest

wyposażony w silnik (k. 141-142). Skoro tak to nie może budzić wątpliwości, iż poruszał się pojazdem mechanicznym. Kwestia konieczności posiadania (lub jej braku) określonej kategorii uprawnień nie miała w tym wypadku żadnego znaczenia. Niedorzecznością byłoby przyjęcie tezy, iż oskarżony nie widział oczywistej różnicy pomiędzy rowerem a motorowerem, którym się poruszał, tj. pojazdem wyposażonym w silnik. Wywód w tym zakresie stanowił kolejną nieudolną próbę ekskulpowania oskarżonego. Co znamienne, sam oskarżony wcześniej nawet nie wpadł na pomysł argumentowania w tym kierunku. Sprawa od samego początku oczywista została następnie przedstawiona w optyce zupełnie sztucznie kreującej omawiany problem. W tym zakresie wyjaśnienia oskarżonego uznać należy za wytwór obranej linii obrony. Nie znajdują one potwierdzenia nie tylko we wcześniejszych wyjaśnieniach i deklaracjach oskarżonego, ale rażą także swoją naiwnością. Oskarżony przyznał, iż podejmował naukę zawodu mechanika maszyn rolniczych. Już choćby w świetle tego faktu nie sposób uznać, iż nie wiedział, że w dniu zdarzenia poruszał się pojazdem mechanicznym.

Wątpliwości sądu nie budziły pozostałe, nieosobowe źródła dowodowe. Odpis wyroku skazującego oraz karta karna, wskazują na uprzednią karalność oskarżonego za czyny podobne. Kwestia ta nie stanowiła przedmiotu sporu w sprawie.

Mając na uwadze przedstawiony powyżej materiał dowodowy, sąd uznał oskarżonego P. Z. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, tj. występku z art. 178a § 4 kk. Zważyć należy, iż oskarżony dobrowolnie spożywał alkohol, wprawiając się w stan nietrzeźwości. Następnie w stanie tym prowadził pojazd mechaniczny po drodze publicznej. W tym miejscu jeszcze raz należy zaakcentować, iż oskarżony poruszał się motorowerem, który był wyposażony w silnik. Silnik ten nie był przy tym urządzeniem pomocniczym, a pojazd nie posiadał wszystkich normalnych cech charakterystycznych budowy, które umożliwiałyby jego zwykłą eksploatację jako roweru (por. wyrok SN z 26.06.2007 r., II KK 98/07). Stąd też prosty i oczywisty wniosek, iż pojazd oskarżonego stanowił pojazd mechaniczny, z czego oskarżony zdawał sobie doskonale sprawę. Prowadząc pojazd mechaniczny w stanie nietrzeźwości po drodze publicznej, oskarżony czynił to będąc uprzednio prawomocnie skazanym za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, czemu dano wyraz w wyroku skazującym tutejszego sądu w sprawie II K 436/11. Zachowanie oskarżonego w niniejszej sprawie wyczerpało tym samym znamiona występku z art. 178a § 4 kk.

Uznając oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, sąd na mocy art. 178a § 4 kk, po zastosowaniu art. 37a kk, w zw. z art. 34 § 1 i 1a pkt 1 kk w zw. z art. 35 § 1 kk wymierzył mu karę 10 miesięcy ograniczenia wolności, zobowiązując go w tym czasie do wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym. W przekonaniu sądu kara ta – tak co do rodzaju, jak i wymiaru – jest adekwatna do stopnia winy i społecznej szkodliwości czynu. Uwzględnia fakt uprzedniego skazania za czyn podobny. Jednocześnie wpłynie na oskarżonego dyscyplinująco, skutecznie odwołując go od dalszego tego typu zachowań w przyszłości. W ten sposób zostaną spełnione cele z zakresu prewencji indywidualnej. Oskarżony ma świadomość naganności swego zachowania i należy przyjąć, iż kara ograniczenia wolności jest dostatecznym środkiem, aby w jego wypadku zapobiec ponownemu popełnianiu przestępstw. Z tego też względu sąd stosując art. 37a kk odstąpił od orzeczenia wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności. Jest to o tyle istotne, że kara pozbawienia wolności nie mogła zostać orzeczona w niniejszej sprawie z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby. Oskarżony był już bowiem karany na karę pozbawienia wolności (arg. ex art. 69 § 1 kk). Przede wszystkim jednak należy wskazać, iż w niniejszej sprawie orzeczenie wobec oskarżonego bezwzględnej kary pozbawienia wolności nie jest konieczne z punktu widzenia celów kary. Orzeczona sankcja jest sprawiedliwa i wyważona. Z całą pewnością nie razi swą surowością. Zawiera w sobie aspekt wychowawczy, uzmysławiając oskarżonemu rozmiar wyrządzonego bezprawia. Przy jej orzeczeniu sąd miał na uwadze także to, iż obecnie oskarżony podjął leczenie psychiatryczne, uczestniczy w spotkaniach AA (k. 82). Okoliczności te wskazują na wolę poprawy i walki z nałogiem.

Orzeczona kara i jej dolegliwość doznaje wsparcia poprzez orzeczenie świadczenia pieniężnego w kwocie 10.000 złotych (art. 43a§2 kk). Zaznaczyć trzeba, iż jest to najniższy możliwy do orzeczenia wymiar tegoż świadczenia za czyn z art. 178a § 4 kk. Wymierzony środek karny poza znaczną dolegliwością ekonomiczną ma na celu zwrócenie uwagi oskarżonego na niebezpieczeństwo związane z jego przestępczym działaniem. Oskarżony winien wszak zdobyć się na refleksję co do możliwych skutków jazdy w stanie nietrzeźwości i stopnia niebezpieczeństwa stwarzanego w ten

sposób dla innych uczestników ruchu drogowego. Dodać trzeba, iż orzeczona kwota zostanie przeznaczona na pomoc osobom pokrzywdzonym przestępstwami, w tym w wyniku wypadków drogowych spowodowanych przez nietrzeźwych kierowców.

Na mocy art. 42 § 3 kk orzeczono wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio. W tym zakresie decyzja sądu w istocie sprowadzała się do zastosowania powołanego przepisu o charakterze imperatywnym. Art. 42 § 3 kk wskazuje wszak na obligatoryjny charakter środka w przypadku sprawców czynu z art. 178a § 4 kk. Jednocześnie dodać trzeba, iż sąd nie dopatrył się żadnego wyjątkowego wypadku uzasadnionego szczególnymi okolicznościami, który przemawiałby za odstąpieniem od podjętej decyzji procesowej (art. 42 § 3 kk in fine). Jeszcze raz należy wobec tego podkreślić, iż oskarżony po raz kolejny prowadził pojazd mechaniczny po drodze publicznej znajdując się pod znacznym wpływem alkoholu. Uczynił to celowo, z pełną premedytacją. Za odstąpieniem od dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych nie przemawiały żadne szczególne względy rodzinne, zdrowotne, czy zawodowe po stronie oskarżonego. Przeciwnie, charakter czynu uzasadnia konieczność wyeliminowania oskarżonego z ruchu drogowego, co wpłynie na poprawę jego bezpieczeństwa i być może zapobiegnie poważnym następstwom w przyszłości.

O kosztach sądowych orzeczono po myśli art. 624 § 1 kpk, zwalniając oskarżonego od obowiązku uiszczenia opłaty, zaś obciążając go wydatkami w sprawie w kwocie 648,72 Złotych. Za częściowym zwolnieniem oskarżonego od kosztów przemawiała jego sytuacja majątkowa i rodzinna. Oskarżony pracuje zawodowo, lecz osiąga niskie wynagrodzenie (ok. 1400 złotych). Na jego utrzymaniu pozostaje niepracująca żona. Oskarżony ponosi koszty utrzymania gospodarstwa domowego. Niemniej jednak fakt uzyskiwania stałego dochodu powoduje, iż oskarżony winien ponieść wydatki w sprawie, zwłaszcza że wystąpiły one w związku z jego przestępczym działaniem oraz zgłaszanymi w okresie późniejszym dolegliwościami. Skoro tak, to brak powodów, aby i od nich zwolnić oskarżonego.

O kosztach obrony z urzędu orzeczono po myśli § 17 ust. 2 pkt 3 i § 20 rozporządzenia MS w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu. Koszty te nie zostały opłacone.